

Nýggj føroysk skaldsøga

Heðin Brú, sum frammanundan jólum í fjør gav út stuttsgøsavnið Búravnurin, kemur við nýggjari jólagávu í ár; tað er skaldsøgan Tað stóra takið

Um jóltíðir kemur út nýggj føroysk skaldsøga, kallað Tað stóra takið, ið Heðin Brú hevur skrivað.

Við hesari eru komnar út 10 bókur eftir Heðin Brú.

Tað er Bókagardur, ið stendur fyri útgávu av Tað stóra takið; bókini telur 251 blaðsíður.

Í samband við útgávuna av nýggju skaldsøguni, skrivur Marius Johannesen, fyrrverandi háskúlastjóri:

Tað munnu ikki vera so nøgvar føroyingar, sum vita hvør Hans Jacob Jacobsen er. Undir tí navninum kann ein og hvør fjala seg, onkur úr tí stóru fjøldini; men spyr tú, hvør ið Heðin Brú er, so manst tú fáa svar frá hvørjum mansbarni í Føroyum, og kortini er hetta sami maðurin, Hans Jacob Jacobsen og Heðin Brú, men tað seinna navnið er skaldanavnið, og tað er skaldið, sum

føroyingar kenna og eru vorðnir góðir við.

Heðin Brú er føddur í Skálavík í 1901, og tað tykist at vera stórum málsligur fyrminur at vera borin í heim í hesari bygðini, ið hvussu er, tá ið tú hevur fingið tað viðkvæma máløyra í veggugávu, sum er fallið Heðini Brú í lut, tí eg kenni ongan, sum dugir at málbera seg á einum so lottum og kortini røtføroyskum máli, sum Heðin Brú, og so tey orð og máliskur, sum hann hevur ríkað okkara skrivmál við — og harvið talumálið eisini.

Heðin Brú er bóndasonur og veit um alt, sum nemur við føroyskt bóndarbeiði bæði í bø og haga, men sum blaðungur fór hann kortini til skips og var og fiskaði nøkur ár, og frá teimum árunum veit hann alt um lívið umborð í sluppunum fyrst í tjúgu-árunum. Hetta kemur Heðin Brú til góðar í hansara rithøvundaarbeiði, og tað kemur bókum hansara til

Heðin Brú

góðar og okkum, sum lesa tær við, tí vit hava varhugað av, at alt er satt, sum hann skrivur. Tað er liv føroyingsins á sjógv og landi, sum vit sleppa at taka lut í, meðan vit lesa bókurnar hjá Heðini Brú. Vit liva saman við snørismanninum

undir Íslandi, meðan hann stendur við vaðbeinið og filar, ella meðan hann hevur eina hvíldarløtu ein góðan bakkgag, og vit fara burtur í haga saman við Høgna hinum gamla ella vestur í Tindhólm í grind saman við Ketli og Kálvi, ella vit sita saman við Heðini Brú millum húsaftúrnar á Skálatoftum og lita aftur um bak og minnst gamlar dagar. Alt tað sama, tekur Heðin Brú í hondina á einum smádreingi ella gentu og leiðir barnið gjøgnum føroyska hvønn dagslívið, sum vit hava livað tað bæði í ringum og góðum tíðum, so sleppur hetta unga at liva við í einum so sonnum føroyskum jorðildi, sum ongin dugir at siga frá so væl sum Heðin Brú.

Hans Jacob Jacobsen lærði til búnaðarfrøðing í Danmark, og í 1942 varð hann settur sum landbúnaðarráðgevari í Føroyum. Og sum einasti landbúnaðarráðgevari í landinum kom hann at kenna Føroyar og føroyingar sum væl sum nakar. Hann ferðaðist bygd úr bygd, og við teim seru gávunum, hann hevur fingið til at leggja til merkis og sita undir, hevur hann lagt ser mangt í geyma,

bæði tað hugfarsliga og tað álvarsama, og alt hetta gevur hann okkum aftur í bókunum.

Førsta bókini kom í 1930, tað var Lognbra, og síðani eru komnar so pø á pø, Fastatøkur í 1935, Fjallaskuggin 1936, Føðgar á ferð 1940, Flókatrøll 1948, Leikum fagurt 1963, Purk hús 1966. Men lívið lær í 1970, Búravnurin 1971, og í jólagávu fáa vit nýggja bók frá honum, sum eitur Tað stóra takið. Men umframt sitt egna hevur hann givið okkum fremmandar bókmentir á føroyskum. Hann hevur týtt Harðveðrið og Hamlet eftir Shakespeare, Markens grøde, sum hann kallar Vælferðin, eftir K. Hamsun, og hann hevur týtt fleiri stuttsgøgur, sum ikki enn eru savnaðar í bók, eftir Martin A. Hansen.

Umframt alt hetta hevur hann skrivað fyra ævintýrbókur, og lítið er tað, hann hevur roynt seg í bundnum máli, men so mikið er tað, at vit vita, at heldur ikki har smæðir hann seg burtur, og besta prógv við um hetta er Fedranna tala, sum er røtføroysk, at vit longu hava fingið orðtøk burtur úr henni.

Tørvur á upplýsing

Undir umrøðu av uppskoti landsstýrisins um broyting í lógnum um fólka- og avlamispensjón, soleiðis at grundtøluni verða hækkað við 15 pst., varð nevnt, at mikil tørvur er á upplýsing um sosial viðurskipti

Á tingfundi seinasta friggjadag kom landsstýrisuppskotið um broyting í lógnum um fólka- og avlamispensjón, soleiðis at grundtøluni verða hækkað við 15 pst., til 2. viðgerð.

Undir umrøðuni av hesum máli nevndu tingmenn, at tað eru mong, ið ikki fáa t. d. avlamispensjón, soleiðis at grundtøluni verða hækkað við 15 pst., til 2. viðgerð. Undir umrøðuni av hesum máli nevndu tingmenn, at tað eru mong, ið ikki fáa t. d. avlamispensjón, soleiðis at grundtøluni verða hækkað við 15 pst., til 2. viðgerð. Undir umrøðuni av hesum máli nevndu tingmenn, at tað eru mong, ið ikki fáa t. d. avlamispensjón, soleiðis at grundtøluni verða hækkað við 15 pst., til 2. viðgerð.

vildarlaga viðgjørð, segði Haldor Hansen.

Jákup Lindenskov, landsstýrismáður, ið m.a. umstíur sosial mál, segði, at landsstýrið umhugsar fleiri møguleikar, til tess at fáa greiði á spurninginum um upplýsing, og nevndi í hesum sambandi ein bókling, ið D. P. Danielsen hevur skrivað, og sum landsstýrið hevur stuðlað, og sum varð nevnd »Hvat fæst frá tí almennan«. Bóklingurin kom í hvørt hús í Føroyum.

Hann legði aftrat, at tað er ógvuliga ivasamt, um tey ymsku húskini hava lisið henda bókling, og um tey ikki heldur fara at lesa hann, tá tey eru í teirri støðu, at almenn veiting av einumhvørjum slag er fyrineydini, segði Jákup Lindenskov.

— Við 1. viðgerð varð málið beint í sosialu nevndina, og segði hon seg vilja taka undir við uppskoti landsstýrisins. Nevndin setti tó fram eitt uppskoti til samtyktar, og var tað soljóðandi:

Løgtingið biður landsstýrið samráðast við ríkismyndugleikarnar um at linka um treytirnar fyrri niðurskurði av einkju- og einkjumannahjálpi ella einkjupensjón, tá onnur inntøka er.

Í uppskoti landsstýrisins varð mettt, at útreiðslurnar til

framman fyrri nevndu grundtalshekkingar fara at verða um 7 milj. kr. og verða hesar býttar við 3,5 milj. kr. til ríkiskassan, 3 milj. kr. til landskassan og 500.000 kr. til kommunurnar.

Við atkvøðugreiðsluna vórðu bæði uppskotini samtykt við 23 atkvøðum.

**REIDARAVIRKI
HEILSOLA
Kolonial & útgerð**

**HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLEPNABØD
SLEIPSTØD
SHELL-AVGREIÐSLA**

DEILDIR:

**SKÁLA SKIPASMÍÐJA &
HANDILSVIRKI, SKÁLA
Skipasmíð . Turkivirki . Handil**

**HANDELSHUSET
PESCADERO A-S
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290**

Pf. J. F. KJØLBRO

**Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík**

VER VÆLKLÆDDUR

størsta úrval av vøkrum kledning um allar støddir leysir JAKKAR, og buksur ið hóska til annars stórt úrval av buksum til yngri sum eldri — MANNFÓLK.

Frakkar v/ leysum fóðri og leysari hetu og annars alt einum MANNFÓLKI tørvur uppá krop-pin.

Úrval verður sent á bygd:

hjá KISSA Tórshavn
ALT TIL MANNFÓLK...
tlf. 1 1395